

UCHWAŁA NR 39/2018

**POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ RADY RYNKU PRACY
W GDAŃSKU**

z dnia 19 grudnia 2018 roku

w sprawie oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy w województwie pomorskim w 2017 roku

Na podstawie art. 22 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 ze zm.), uchwala się co następuje:

§ 1

Pomorska Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Gdańsku, po zapoznaniu się z „Informacją o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w 2017 r.”, dokonała oceny racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy w województwie pomorskim w 2017 roku.

§ 2

Pomorska Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Gdańsku pozytywnie ocenia gospodarowanie środkami Funduszu Pracy w województwie pomorskim w roku 2017 i uważa je za racjonalne.

§ 3

„Informacja o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w roku 2017” stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICA
Pomorskiej Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Gdańsku
Dariusz Góbski
Dariusz Góbski

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 22 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 ze zm.) do zakresu działania wojewódzkich rad rynku pracy należy ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy.

Stosowna informacja o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w roku 2017 przygotowana została przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w powyższym brzmieniu jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
DARUSZ GONIAK
Dariusz Goniek

Informacja

o strukturze wydatków oraz gospodarce środkami Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w województwie pomorskim w roku 2017

Fundusz Pracy (FP) jest państwowym funduszem celowym, pozostającym pod jurysdykcją ministra właściwego do spraw pracy (zwanego dalej ministrem). Zasady jego dysponowania (wydatkowania) określa:

- ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2018 poz. 1265)
- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków FP na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1294 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy (Dz. U. z 2016 r., poz. 472).

Wysokość środków FP możliwych do wydatkowania w danym roku budżetowym określa Parlament RP uchwalając ustawę budżetową, której integralną część stanowi plan finansowy FP. Plan finansowy według zadań obejmuje w szczególności:

- kwoty środków FP na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych i innych obligatoryjnych świadczeń,
- kwoty środków FP (limity) na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- kwoty środków FP (limity) na realizację innych zadań fakultatywnych,
- kwoty środków FP na realizację innych zadań finansowanych z Funduszu.

Ustawowymi organami odpowiedzialnymi za określenie kierunków i sposoby wykorzystania środków FP na poziomie wojewódzkim i powiatowym są odpowiednio - marszałek województwa i starosta powiatu/prezydent miasta na prawach powiatu/, którzy realizują zadania w zakresie polityki rynku pracy. Powyższe zadania wykonują publiczne służby zatrudnienia tj. wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy, poprzez pasywne i aktywne formy wsparcia.

W myśl art. 109 ust. 8 ustawy o promocji zatrudnienia (...) kwoty środków FP dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz inne zadania fakultatywne (zwane dalej limitami podstawowymi środków FP) są ustalane przez zarząd województwa według kryteriów określonych przez sejmik województwa.

Po dokonaniu podziału środków FP (w terminie określonym przepisami prawa) marszałek województwa zawiadamia na piśmie ministra o wysokości kwot środków FP ustalonych według kryteriów określonych przez sejmik województwa na finansowanie zadań realizowanych przez samorządy powiatowe (w oparciu o przepisy rozporządzenia w sprawie algorytmu).

Następnie minister zawiadamia na piśmie starostów (prezydentów miast) o ustalonych kwotach środków FP, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych. W związku z powyższym marszałek województwa wnioskuje o przyznanie określonych kwot, natomiast właściwą decyzję w tej sprawie podejmuje minister.

Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia (...), wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, dokonuje starosta, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy.

Ponadto, minister ustala jakie kwoty środków FP mogą być wydatkowane na finansowanie zadań w województwie realizowanych przez samorządy powiatowe (w zakresie nieprzewidzianym do

realizacji i finansowania przez ministra, samorzady województw, wojewodów, OHP), tj. finansowanie:

- a) kosztów zadań realizowanych w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS),
- b) refundacja części kosztów zatrudnienia przez 12 miesięcy bezrobotnych do 30 roku życia na podstawie art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia (...),
- c) wynagrodzeń, nagród, nagród specjalnych i składek na ubezpieczenie społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy.

Minister ustala również, jakie kwoty środków FP mogą być wydatkowane na finansowanie zadań w województwie realizowanych przez samorzady województw, tj.:

- a) finansowanie kosztów zlecenia działań aktywizacyjnych,
- b) finansowanie kosztów zadań realizowanych w ramach KFS (w zakresie nieprzewidzianym do realizacji i finansowania przez ministra i samorzady powiatowe),
- c) finansowanie do wysokości określonej w umowie, części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy, w tym na:
 - przygotowanie na zlecenie ministra właściwego ds. pracy: badań dotyczących rynku pracy, na podstawie jednej metodologii,
 - opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy,
 - opracowań informacji zawodowych o charakterze centralnym,
 - prowadzenie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy,
 - koszty obsługi KFS,
 - części kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne, składek na FP oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i FP lub realizujących zadania na zlecenie ministra.

Kwoty środków FP, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie w województwie zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach środków KFS, o których mowa w art. 69a ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia (...), z wyłączeniem kwot środków na finansowanie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewódzkie urzędy pracy, a następnie pomniejszone o 20% rezerwę, są określane przez ministra właściwego do spraw pracy corocznie na podstawie wzoru podziału środków ustalonego przez ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

Minister może przyznać z rezerwy dodatkowe środki FP na:

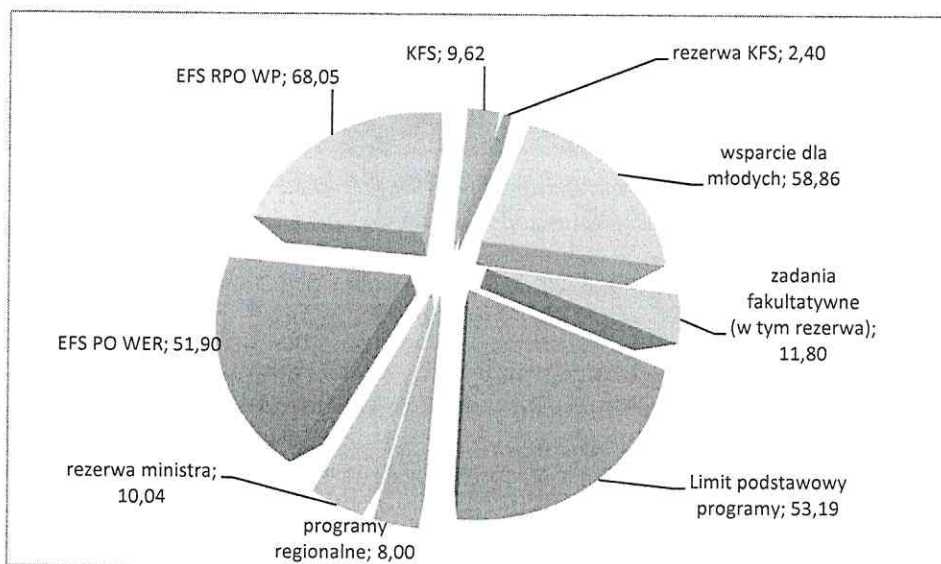
- a) realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla samorządów powiatowych,
- b) finansowanie innych zadań fakultatywnych,
- c) realizację programów specjalnych oraz Programu Aktywizacja i Integracja,
- d) realizację projektów pilotażowych,
- e) realizację projektów współfinansowanych z EFS,
- f) finansowanie zlecenia działań aktywizacyjnych,
- g) dofinansowanie części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy prac, w tym na:
 - przygotowywanie na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy:
 - badań dotyczących rynku pracy, na podstawie jednolitej metodologii,
 - opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy,
 - opracowań informacji zawodowych o charakterze centralnym,
 - prowadzenie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy,
 - koszty obsługi KFS,
 - część kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na FP oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów

pracy wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków EFS i FP lub realizujących zadania na zlecenie ministra.

Pozyskanie dodatkowych środków określają wytyczne, corocznie publikowane przez ministra, które opisują tryb postępowania przy składaniu wniosków, rozpatrywania i przyznawania środków, dokonywania zmian, prowadzenia sprawozdawczości.

Minister na wniosek marszałka województwa lub starosty (prezydenta miasta), złożony do 31 października, może zmniejszyć kwotę środków FP ustaloną dla samorządu województwa lub powiatu na realizację zadań, jeśli ich wykorzystanie w roku budżetowym nie jest możliwe lub byłoby nieefektywne. Kwota, o którą zmniejszono środki dla samorządu województwa lub powiatu, na wniosek marszałka województwa jest przyznawana innemu samorządowi powiatowemu, a w przypadku braku takiej możliwości zwiększa rezerwę, o której mowa w rozporządzeniu w sprawie algorytmu.

1. Struktura środków FP na finansowanie zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w roku 2017 realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim

Struktura środków

FP (w mln zł) na finansowanie zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w roku 2017, realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim

• Środki FP ogółem w województwie pomorskim

W roku 2017 decyzją ministra wysokość środków FP przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, wyniosła 173 140,5 tys. zł. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków FP na finansowanie zadań w województwie 30,7% środków tj. 53 185,2 tys. zł zostało przeznaczony na zadania realizowane przez samorządy powiatowe, a 69,3% tj. 119 955,3 tys. zł na działania inicjowane przez samorząd województwa w ramach EFS. Na finansowanie wynagrodzeń bezrobotnych do 30 roku życia (tzw. Praca dla młodych) przeznaczono 58 862 tys. zł. Ponadto pozyskano dodatkowe środki FP z rezerwy ministra MRPiPS w wysokości 10 043,1 tys. zł, na realizację programów¹ na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

¹ Wysokość środków oraz Programy, na jakie mogły składać wnioski powiatowe urzędy pracy określone zostały przez MRPiPS w „Zasadach ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2017 roku” oraz dodatkowych pismach dotyczących naborów.

Na finansowanie innych fakultatywnych zadań przez samorzady powiatów przeznaczono 11 726,8 tys. zł (w tym 483,1 tys. zł pozyskanych dodatkowo z rezerwy ministra). W ramach Krajowego Funduszu szkoleniowego 12 020,9 tys. zł (w tym 2 404,2 tys. zł pozyskanych dodatkowo z rezerwy KFS) przeznaczono na szkolenia pracodawców i pracowników.

- **Środki FP na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej będące w dyspozycji samorządów powiatowych**

Na zadania realizowane przez samorzady powiatowe przeznaczone zostały środki FP w wysokości 53 185,2 tys. zł podzielone algorytmem zgodnie z Kryteriami podziału środków FP na finansowanie przez samorzady powiatowe województwa pomorskiego programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych przyjętymi uchwałą nr 933/XLIV/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 27 października 2014 r. Podział stanowił podstawę do przyznania przez ministra indywidualnych limitów (wyjściowych) dla poszczególnych samorządów powiatowych.

Kryteria podziału środków FP uwzględniają m.in. charakter struktury bezrobocia na poszczególnych lokalnych rynkach pracy (tj. udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat oraz poniżej 25 lat, udział osób zamieszkałych na wsi oraz udział osób bez kwalifikacji).

W roku 2017 z inicjatywy Marszałka Województwa Pomorskiego podjęto w województwie pomorskim wspólnie, ze wszystkimi samorządami powiatowymi, realizację dwóch programów regionalnych. Łącznie, powiaty z posiadanych w ramach podstawowego limitu FP przeznaczyły na ten cel 8 mln z tego:

- 3 986,5 tys. zł na realizację programu „Wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w rozwijających się gałęziach gospodarki województwa pomorskiego - Region, Gospodarka i Praca”. W ramach programu wydatkowano 3 715,6 tys. zł co pozwoliło zaktywizować w ramach Programu 594 os. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła na koniec marca 2018 - 69%.
- 4 013,5 tys. zł z na realizację programu „Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów - Gryf”. W ramach programu wydatkowano 3 953,43 tys. zł co pozwoliło zaktywizować w ramach Programu 544 os. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła na koniec marca 2018 - 74%.

- **Środki FP na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej ze środków EFS**

W ramach kwoty 119 955,3 tys. zł przyznanej w 2017 r. na działania współfinansowane z EFS, WUP w Gdańsku rozliczał wydatki w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP 2014-2020), z czego:

- w ramach RPO WP na kwotę 68 053,1 tys. zł,
- w ramach PO WER na kwotę 51 902,1 tys. zł.

Program PO WER prowadzony jest na terenie całego kraju. Środki na jego realizację pochodzą z EFS. PO WER stanowi odpowiedź na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia; wspiera innowacje społeczne i współpracę ponadnarodową.

W PO WER, część działań realizowanych jest centralnie, a część regionalnie. I tak w pierwszej osi priorytetowej „Osoby młode na rynku pracy”, wsparcie kierowane jest bezpośrednio do osób w wieku 18-29 lat, w tym osób z niepełnosprawnościami, zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne, w tym w szczególności tych, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu, tzw. osoby z kategorii NEET (nie pracujących, nie uczących się, i nie szkolących się). W województwie pomorskim instytucją odpowiedzialną za nabory wniosków i wybór projektów jest Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.

Wydatki poniesione przez PUP z FP w 2017 roku w ramach PO WER wyniosły 51 119,0 tys. zł. Pozostała część możliwych wydatków zostanie rozliczona w roku 2018.

- wsparciem objęto 5 969 osób bezrobotnych (3 487 K i 2 482 M) - wskaźnik produktu,

- kwalifikacje uzyskało 445 osób (61 K i 384 M) - wskaźnik rezultatu,
- pracę podjęło 4 032 osoby (2 312 K i 1 720 M) - wskaźnik rezultatu.

Program RPO WP 2014-2020 ma na celu podjęcie działań wspierających rozwój województwa pomorskiego w obszarze gospodarczym, edukacji, aktywności zawodowej i społecznej, wykorzystania specyficznych potencjałów poszczególnych obszarów, systemu transportowego, energii i środowiska.

RPO WP 2014-2020 jest jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP 2020). Jest on również powiązany z zapisami sześciu Regionalnych Programów Strategicznych (RPS) w zakresie: rozwoju gospodarczego (Pomorski Port Kreatywności), aktywności zawodowej i społecznej (Aktywni Pomorzanie), transportu (Mobilne Pomorze), energetyki i środowiska (Ekoefektywne Pomorze), atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (Pomorska Podróż) i ochrony zdrowia (Zdrowie dla Pomorzan).

Wydatki poniesione przez PUP z FP w ramach RPO WP w 2017 roku wyniosły 65 355,2 tys. zł. Pozostała część możliwych wydatków zostanie rozliczona w roku 2018,

- wsparciem objęto 5 366 osób bezrobotnych (3 080 K i 2 286 M) - wskaźnik produktu,
- kwalifikacje uzyskały 354 osoby (115 K i 239 M) - wskaźnik rezultatu,
- pracę podjęło 4 190 osób (2 339 K i 1 851 M) - wskaźnik rezultatu.

- **Dodatkowe środki FP pozyskane dla województwa pomorskiego z rezerwy będącej w dyspozycji ministra na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej**

W roku 2017 na wniosek Marszałka Województwa Pomorskiego powiaty województwa pomorskiego otrzymały dodatkowe środki FP w wysokości **10 043,1 tys. zł**, na realizację programów² na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w tym:

- 402,6 tys. zł - na aktywizację zawodową bezrobotnych na terenach, na których w 2017 roku miały miejsce klęski żywiołowe (nawałnica w sierpniu 2017 r.),
- 6,0 tys. zł - na aktywizację zawodową długotrwale bezrobotnych,
- 378,0 tys. zł - na aktywizację zawodową bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 166,1 tys. zł – na wspieranie tworzenia i przystępowania przez bezrobotnych do spółdzielni socjalnych,
- 2 784,3 tys. zł – na aktywizację zawodową bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia oraz na terenach rewitalizowanych, a także realizowanych w ramach Narodowego Programu Mieszkaniowego Mieszkanie Plus
- 78,0 tys. zł – na aktywizację zawodową bezrobotnych, których celem będzie likwidacja widocznych na rynku pracy luk kompetencyjnych, związanych z brakiem specjalistów m.in. przemysłu: spożywczego, maszynowego, motoryzacyjnego, IT oraz medycyny i opieki długoterminowej,
- 3 737,4 tys. zł – na aktywizację zawodową bezrobotnych zamieszkujących na wsi,
- 19,0 tys. zł – na aktywizację zawodową bezrobotnych, będących dłużnikami alimentacyjnymi,
- 2 101,7 tys. zł - na inne programy, których realizacja wynika z diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy
- 370,0 tys. zł – na programy specjalne

W ramach ww. dodatkowych programów finansowanych z rezerwy ministra w roku 2017 wydatkowano 9 339,6 tys. zł co pozwoliło na zaktywizowanie 932 osób bezrobotnych z czego zatrudnienie uzyskało 736 osób.

² Wysokość środków oraz Programy, na jakie mogły składać wnioski powiatowe urzędy pracy określone zostały przez MRPiPS w „Zasadach ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych w 2017 roku” oraz dodatkowych pismach dotyczących naborów.

2. Wydatki FP poniesione przez WUP w roku 2017

• Zlecenie działań aktywizacyjnych

Działania aktywizacyjne to pakiet działań mających na celu podjęcie i utrzymanie przez osobę bezrobotną odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej. Marszałek województwa w imieniu którego działa wojewódzki urząd pracy, w ramach środków FP, może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych adresowanych do długotrwale bezrobotnych realizatorowi (tj. agencji zatrudnienia), który zostanie wyłoniony w drodze zamówień publicznych.

W listopadzie 2016 roku Marszałek Województwa Pomorskiego zawarł II umowę o świadczeniu działań aktywizacyjnych, której realizacja zakończy się 30 listopada 2018 r. Decyzją MRPiPS na wsparcie osób długotrwale bezrobotnych województwa pomorskiego przeznaczono środki Funduszu Pracy w wysokości **15 034 100 zł**. Środki te są przeznaczone na aktywizację **1300** osób skierowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy z powiatów: bytowskiego, nowodworskiego, malborskiego, starogardzkiego i wejherowskiego. Działania aktywizacyjne realizuje Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego w Słupsku.

W ramach trwającej II edycji ZDA, w roku 2017 r. wydatkowano kwotę **5.911.050,19 zł**, w tym:

- 2.949.284,00 zł za dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych, mających na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej dla **1300** osób
- 1.432.784,81 zł za doprowadzenie do podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej trwającej przez okres co najmniej 14 dni przez **656** osób
- 1.033.840,51 zł za utrzymanie odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej przez okres 90 dni przez **319** osób
- 495.140,87 zł za utrzymanie odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej przez okres 180 dni przez **152** osoby

Zawarta umowa zobowiązuje realizatora do osiągnięcia:

- wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej w wysokości 51% - na koniec 2017 r. osiągnięto 54 %
- wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu w wysokości 45% - na koniec 2017 r. osiągnięto 47%.

• Zadania zleczone przez ministra

- koszty przeprowadzenia badania „Barometr zawodów” – 34,1 tys. zł,
- refundacja kosztów wynagrodzeń i składek pracowników WUP wykonujących zadania wynikające z realizacji projektów EFS – 1 155,0 tys. zł.

Badanie „Barometr zawodów” powtarzane jest co roku. Raport z 2017 r. prezentuje wyniki badania jakościowego przeprowadzonego we wszystkich powiatach województwa pomorskiego. Stanowi ono krótkookresową prognozę, wypracowaną przez ekspertów regionalnego rynku pracy, dotyczącą zapotrzebowania na pracowników w roku 2018. Wyniki badania są przedstawiane zarówno w skali wojewódzkiej, jak i powiatowej, a także publikowane na portalu www.porp.pl.

• Zadania związane z Krajowym Funduszem Szkoleniowym

- koszty promocji KFS – 165,0 tys. zł.
- koszty konsultacji i poradnictwa dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS – 5,7 tys. zł.

W ramach promocji KFS przeprowadzono m.in. 4 spotkania w cyklu dla pracodawców „Firma jako organizacja ucząca się”, a także partycypowano w kosztach realizacji Metropolitalnych Targów Pracy.

- **Inne zadania fakultatywne**

- koszty rozwoju i eksploatacji systemów informatycznych – 361,0 tys. zł,
- koszty szkoleń pracowników WUP i PUP – 257,6 tys. zł,
- koszty partnerstwa lokalnego, systemu EURES – 211,1 tys. zł,
- koszty poradnictwa zawodowego, badań i ekspertyz oraz klubów pracy – 452,3 tys. zł.

W ramach kosztów partnerstwa lokalnego i systemu EURES przeprowadzono warsztaty i spotkania informacyjne dla osób poszukujących pracy zagranicą oraz promujące bezpieczne poruszanie się na europejskim rynku pracy – 20 spotkań i warsztatów dla osób poszukujących pracy zagranicą, 3 spotkania dla polskich pracodawców. Dodatkowo przeprowadzono 6 spotkań dla pracodawców z zakresu zmian w zatrudnianiu cudzoziemców.

Zrealizowano badania w ramach pakietu "Diagnoza i monitoring kluczowych zjawisk i trendów na pomorskim rynku pracy" w 3 obszarach: 1) Obywatele Ukrainy na pomorskim rynku pracy, 2) Zapotrzebowanie pracodawców na kompetencje pracowników, 3) Niewykorzystane zasoby pracy województwa pomorskiego.

Zrealizowano przedsięwzięcia o charakterze konferencyjnym i informacyjnym - Sympozjum Wsi Pomorskiej, „III Pomorskie Forum Inicjatyw na rzecz Aktywizacji Społecznej i Zawodowej”, Pomorski Dzień Przedsiębiorczości (przedsięwzięcie o zasięgu regionalnym), konferencję z zakresu doradztwa zawodowego „Planuj, motywuj, działaj”, spotkanie uczestników Pomorskiego Systemu Poradnictwa Zawodowego, Seminarium Dobrych Praktyk.

3. **Wydatki FP poniesione przez PUP w roku 2017 - ogółem³**

Wydatki FP poniesione przez powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2017 r. ogółem wyniosły 381 468,7 tys. zł i były nieznacznie wyższe od wydatków poniesionych w roku poprzednim (w 2016 r. – 380 824,0 tys. zł).

Poziom wydatków FP na **programy na rzecz promocji zatrudnienia** w 2017 r. był wyższy niż w roku poprzednim o 7% i wyniósł 247 801,7 tys. zł (w 2016 r. - 230 678,8 tys. zł). W kwocie tej ujęte zostały wydatki na działania służące wsparciu kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców realizowane w ramach **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** w wysokości 11 981,0 tys. zł (w tym 2 404,2 tys. zł pozyskane zostało ze środków rezerwy KFS). Środki finansowe KFS pozwoliły na przeszkolenie 12 087 pracowników i pracodawców.

Wydatki FP na **zasiłki dla bezrobotnych** w 2017 r. wyniosły 112 037,2 tys. zł i były niższe o 14% w porównaniu z rokiem 2016 r. (130 403,3 tys. zł).

Pozostałe wydatki FP (do których należą m.in. koszty systemu informatycznego, dodatki aktywizacyjne, koszty wezwań, zawiadomień, przekazywania świadczeń itp.) nieznacznie wzrosły i wyniosły 11 867,8 tys. zł (w 2016 r. 11 305,4 tys. zł).

4. **Zakres interwencji poprzez instrumenty aktywnej polityki rynku pracy prowadzonej przez powiatowe urzędy pracy na terenie woj. pomorskiego w roku 2017**

W związku z korzystną sytuacją gospodarczą i z rosnącym popytem na pracowników dynamicznie spadał poziom bezrobocia w regionie. W okresie grudzień 2016 r. – grudzień 2017 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 14,5 tys. osób (tj. o 22,6%) i w końcu grudnia 2017 r. wynosiła 49,7 tys. W konsekwencji stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się o 1,6 pkt proc. i w grudniu 2017 r. wynosiła jedynie 5,5% (była niższa od poziomu krajowego o 1,1 pkt. proc.). Stopa

³ Na podstawie sprawozdania MRPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za rok 2016 i 2017

bezrobocia na tym poziomie stanowiła najniższą wartość od powstania województwa pomorskiego i utrzymywała się przez trzy miesiące 2017 r. (od października do grudnia).

W końcu grudnia 2017 r. pod względem poziomu stopy bezrobocia województwo pomorskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju po wielkopolskim (3,7%), śląskim (5,2%) i małopolskim (5,4%).

Poziom bezrobocia rejestrowanego w 2017 r. w Pomorskim zmniejszyła się, gdyż odpływ osób bezrobotnych z ewidencji był większy niż nowe rejestracje, tzn. z ewidencji wyrejestrowano 125,0 tys. osób, a zarejestrowało się 110,5 tys. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano wyższy odsetek odpływu z bezrobocia do napływu – wynosił on 13,1% (w 2016 – 11,1%).

W związku z powyższym przez powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2017 r. przewinęło się blisko 175 tys. osób bezrobotnych.⁴ Liczba ta wynikała z ciągłego napływu do urzędu osób bezrobotnych (spowodowanych np. zwolnieniami pracowników, upadłością firm, rejestrowaniem się absolwentów szkół itp.) i ich sukcesywnego odpływu w wyniku dalszego wsparcia i aktywizacji zawodowej, a także realizacji ofert pracy przez PUP.

Należy przy tym pamiętać, że osoby te wielokrotnie korzystały z usług PUP poprzez comiesięczne wypłaty zasiłków, usługi pośrednictwa pracy, usługi poradnictwa zawodowego, przygotowania do podjęcia pracy w ramach aktywnych form wsparcia, monitorowania realizacji szkoleń i staży, podjęcia pracy subsydiowanej, podejmowania działalności gospodarczej oraz dofinansowania pracodawcom wyposażenia stanowisk pracy i podejmowania pracy na tych stanowiskach, a także comiesięcznej obsługi finansowej ww. form wsparcia.

Ponadto powiatowe urzędy pracy zajmowały się obsługą Krajowego Funduszu Szkoleniowego i dofinansowaniem szkoleń pracowników i pracodawców (za pośrednictwem PUP ponad 12 tys. osób pracujących podwyższyło swoje kwalifikacje⁵), a także rejestracją oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom zza wschodniej granicy (obsłużono 132 tys. złożonych przez pracodawców oświadczeń).

Z powodu podjęcia pracy (subsydiowanej i niesubsydiowanej) wyrejestrowano 60,9 tys. bezrobotnych. Podjęcia pracy niesubsydiowanej stanowiły 77% podjęć pracy ogółem w województwie.

W ramach działań mających na celu aktywizację zawodową bezrobotnych⁶ powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2017 r. wyłączyły z ewidencji bezrobotnych 28,9 tys. osób. Największą liczbę wyłączeń (14,1 tys.) stanowiły osoby objęte zatrudnieniem subsydiowanym (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcia działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, refundacja wynagrodzeń osób do 30 r.ż., dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy: w ramach bonu na zasiedlenie, w ramach bonu zatrudnieniowego, w ramach świadczenia aktywizacyjnego, a także inne). Z powodu rozpoczęcia stażu (w tym w ramach bonu stażowego) wyłączono 6,4 tys. osób. Znaczącą liczbę wyłączonych w ramach działań aktywizacyjnych stanowiły również osoby rozpoczynające szkolenie (w tym w ramach bonu szkoleniowego) – 4,5 tys. osób oraz rozpoczynające prace społecznie użyteczne (w tym w ramach PAI) – ponad 2 tys. osób.

W wyniku dofinansowania środkami Funduszu Pracy podjęć przez bezrobotnego działalności gospodarczej oraz dofinansowania pracodawcom wyposażenia stanowisk pracy w województwie pomorskim powstało 5,7 tys. miejsc pracy.

W omawianym okresie osoby bezrobotne nie korzystały z form aktywizacji jakimi są: przygotowanie zawodowe dorosłych i podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.

⁴ Wartość ustalono uwzględniając liczbę bezrobotnych wg. stanu z początku roku 2017 (tj. 64 132 osób) oraz wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 12 miesięcy 2017 r. (tj. 110 528 osób).

⁵ Najczęstsze kierunki szkoleń organizowanych przez pracodawców to: obsługa różnego rodzaju maszyn i urządzeń, rachunkowość i finanse, szkolenia medyczne (w tym stomatologiczne), budowlane, transportowe (prawo jazdy różnych kategorii i kwalifikacja na przewóz towarów), spawanie różnych kategorii, szkolenia kosmetyczne, energetyczne.

⁶ Działania aktywizacyjne obejmują: podjęcia pracy subsydiowanej, rozpoczęcia: szkolenia (w tym w ramach bonu szkoleniowego), stażu (w tym w ramach bonu stażowego), przygotowania zawodowego dorosłych, pracy społecznie użytecznej (w tym w ramach PAI) oraz skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych.

Rozwój gospodarczy, nowe inwestycje i rozwój przedsiębiorczości w regionie przyczyniają się do powstawania nowych miejsc pracy i w konsekwencji do dynamicznego wzrostu popytu na pracę. W województwie pomorskim z roku na rok do urzędów pracy zgłaszanych jest przez pracodawców coraz więcej ofert pracy. W 2017 r. liczba oferowanych miejsc pracy, w porównaniu do roku poprzedniego, wzrosła o 12 tys., tj. o 11,0%. Łącznie w tym roku region miał do zaproponowania potencjalnym pracownikom **120,3 tys.** wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej - średnio każdego miesiąca przybywało ponad 10 tys. miejsc pracy. Rekordową liczbę ofert pracy zgłoszono w sierpniu 2017 r. - 12,3 tys. Miejsca pracy niesubsydiowanej stanowiły 82% (98,6 tys.) natomiast subsydiowane było co piąte (21,7 tys.) miejsce pracy i aktywizacji zawodowej.

Podobnie jak w latach poprzednich, subsydiowana była ponad połowa miejsc pracy zgłoszonych do urzędu pracy w powiecie malborskim, gdzie nastąpił wzrost do 59%. Poprawiła się natomiast sytuacja w powiatach człuchowskim i bytowskim, gdzie w porównaniu do roku ubiegłego nastąpił spadek poniżej połowy udziału subsydiowanych miejsc pracy w powiecie człuchowskim do 47% a w powiecie bytowskim do 49%.

Wraz z rosnącą liczbą ofert, na rynku pracy występuje problem ze znalezieniem pracowników. Zjawisko deficytu odpowiednich pracowników jest szczególnie widoczne w najlepiej rozwijających się branżach w województwie: brakuje między innymi specjalistów branży technicznej, pracowników transportu i logistyki oraz sektora farmaceutyczno-kosmetycznego. Deficyt występuje również w branżach tradycyjnych dla województwa pomorskiego, m.in. w budownictwie, gospodarce morskiej oraz turystyce i gastronomii, a także w zawodach z obszaru opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. Pomorskie wciąż przyciąga inwestorów z sektora usług wspólnych oraz IT. Szereg przedsiębiorstw regularnie zgłasza zapotrzebowanie na pracowników w specjalistycznych zawodach informatycznych, m.in. programistów, inżynierów oprogramowania oraz osoby posiadające kwalifikacje w dziedzinach finansów, rachunkowości, administracji czy zasobów ludzkich.

W ujęciu przestrzennym wolne miejsca pracy zgłaszają przede wszystkim przedsiębiorcy z terenu Trójmiasta. Znaczne zapotrzebowanie na pracowników dotyczy również powiatów tczewskiego, starogardzkiego i wejherowskiego.

Według badania Barometr zawodów w województwie pomorskim w coraz większej liczbie branż zauważane są deficyty pracowników. Największy deficyt odczuwalny jest w budownictwie, transporcie i spedycji, gastronomii oraz opiece zdrowotnej. Zgodnie z prognozą na rok 2018, deficyty te będą się pogłębiać.

5. Wydatki FP poniesione przez PUP w roku 2017 – w podziale na podstawowe formy aktywizacji zawodowej bezrobotnych

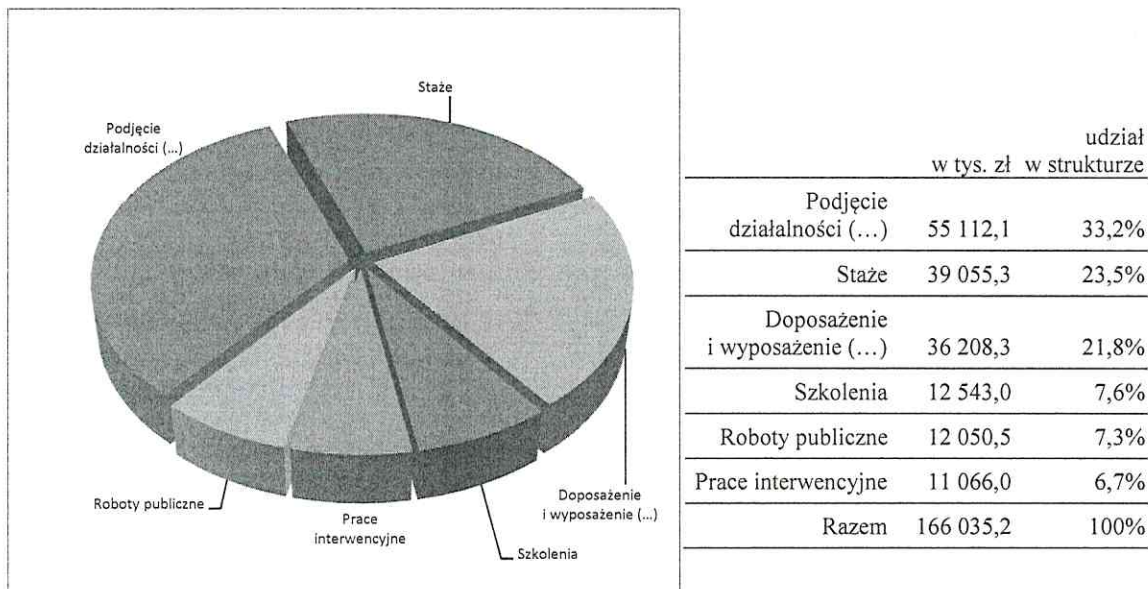
Poszczególne formy aktywizacji zostały omówione na podstawie danych z analizy Departamentu Funduszy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie – „*Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2017 r. – Warszawa 2018 r.*”, która to analiza nie obejmuje wydatków o charakterze pomocniczym dla podstawowych form aktywizacji zawodowej⁷.

W roku 2017 wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia w województwie pomorskim wyniosły 247 801,7 tys. zł, w tym 166 035,20 tys. zł na podstawowe formy aktywizacji: szkolenia, staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie działalności gospodarczej, wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy. W ramach podstawowych form

⁷ Z uwagi na charakter pomocniczy dla podstawowych form aktywizacji zawodowej lub ich nieznaczny udział w ponoszonych wydatkach w analizie pominięto: przygotowanie zawodowe dorosłych; studia podyplomowe; kontynuowanie nauki; refundacja kosztów przejazdu i zakwaterowania osób, które podjęły zatrudnienie, szkolenie, staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych w innej miejscowości niż miejsce ich zamieszkania; zwrot bezrobotnym kosztów opieki nad dzieckiem w wieku do 7 lat lub osobą zależną, w przypadku podjęcia zatrudnienia, szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych; refundacja składek na ubezpieczenia społeczne rolnikom zwolnionym z pracy, nieposiadającym statusu bezrobotnych; częściowa refundacja kosztów zatrudnienia wspieranego realizowanego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym; prace społecznie użyteczne.

aktywizacji w województwie wsparcie uzyskały 22 313 osoby. Przeciętny koszt uczestnictwa jednej osoby w ramach różnych form aktywizacji wyniósł 7 441,19 zł, natomiast średni koszt ponownego zatrudnienia jednego uczestnika programu ukształtował się na poziomie 11 305,68 zł, co w obu przypadkach było wynikiem korzystnym, bo poniżej średniej wartości odnotowanej w kraju (odpowiednio: 7 655,25 zł i 11 520,54 zł).

Wydatki z FP w roku 2017 na programy na rzecz promocji zatrudnienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS zawartych w opracowaniu „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2017 r.”

Koszt uczestnictwa waha się od 4 do 16,3 tys. zł. Najniższy koszt uczestnictwa w aktywizacji wyniósł 4 tys. zł w GUP w Gdańsku, 6,2 tys. zł w PUP w Kartuzach oraz 6,7 tys. zł w PUP w Gdyni i 6,8 tys. zł w PUP w Kościerzynie.

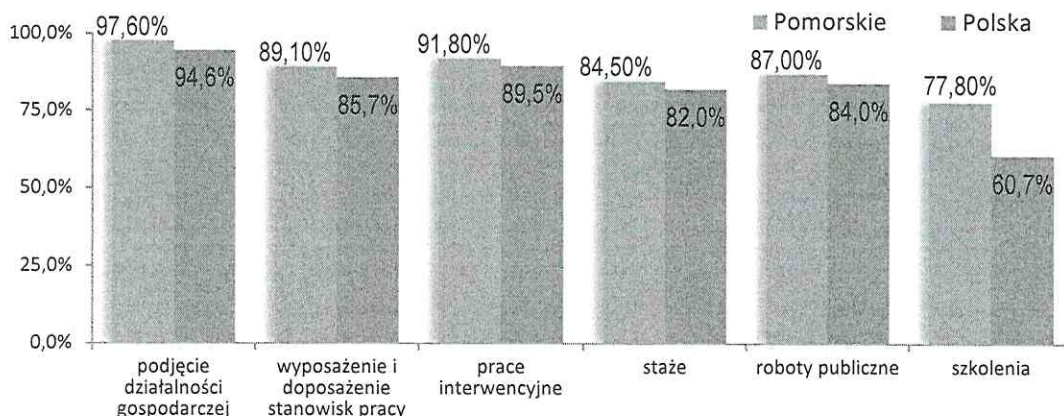
Efektywność kosztowa waha się od 8,1 do 12,9 tys. zł. Najlepszy poziom efektywności kosztowej uzyskano w Gdańskim Urzędzie Pracy (8,1 tys. zł), w PUP Kartuzy (8,9 tys. zł) oraz 9,1 tys. zł w PUP Lębork (9,1 tys. zł).

Nieco inaczej przedstawia się struktura liczby osób bezrobotnych objętych poszczególnymi formami wsparcia. W 2017 roku podstawowymi formami aktywizacji zostało objętych 22 313 osób bezrobotnych z województwa pomorskiego. Najbardziej popularną formą aktywizacji były staże, którymi objęto 7 599 osób oraz szkolenia w których uczestniczyło 6 033 osób. Na podejmowanie działalności gospodarczej udzielono 2 921 jednorazowych dotacji a dla 1 721 osób utworzono miejsca pracy w ramach doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy. Subsydiowano też miejsca pracy dla 2 795 osób w ramach prac interwencyjnych oraz dla 1 244 osób w ramach robót publicznych.

Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji w województwie pomorskim wyniosła w 2017 r. ogółem 86,63% stanowiąc najwyższy wynik w kraju - 1 miejsce.

Efektywność zatrudnieniowa w województwie waha się od 78,5% do 93,2%. Najwyższa została osiągnięta przez PUP w Sztumie 93,2%, GUP w Gdańsku 92,2% oraz PUP w Lęborku 91,5%.

Efektywność zatrudnieniowa poszczególnych form aktywizacji w woj. pomorskim na tle kraju (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS zawartych w opracowaniu „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2017 r.”

STAŻE

Staż – nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą (Art. 2 ust. 1 pkt 34).

W 2017 r. staże podobnie jak w latach ubiegłych były najpopularniejszą formą aktywizacji osób bezrobotnych i pozostających bez zatrudnienia w województwie pomorskim. W ubiegłym roku aktywizację poprzez staż rozpoczęło 7 599 osób, zakończyło 4 997 a w omawianym okresie zatrudnienie po ukończeniu stażu znalazło 4 221 osób.

Staże charakteryzowały się wysoką efektywnością zatrudnieniową na poziomie 84,5%, i był to ok. 2,5 pkt procentowy wyższy poziom wskaźnika w porównaniu do wskaźnika efektywności zatrudnieniowej dla kraju (**3 miejsce**). Najwięcej osób na odbycie stażu skierowanych zostało przez GUP w Gdańsku – 938 osób oraz PUP w Wejherowie – 590 osób, Kartuzach – 439 osób i Starogardzie Gd. – 405 osób.

Efektywność kosztowa była lepsza od średniej krajowej i wyniosła 9 252,6 zł. Średni koszt w przeliczeniu na jednego uczestnika programu był lepszy od średniej krajowej i wyniósł 5 139,5 zł.

SZKOLENIA

Szkolenia – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia (Art. 2 ust. 1 pkt 37).

Szkolenia są inwestycją zwiększającą szansę uczestnika na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, uzyskanie innej pracy zarobkowej lub rozpoczęcie działalności gospodarczej, szczególnie w sytuacji:

- braku odpowiednich kwalifikacji zawodowych,
- konieczności ich zmiany lub uzupełnienia,
- utraty zdolności do pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

W 2017 r. w województwie pomorskim tą formą aktywizacji było objętych 6 033 osób, zakończyło je 4 050 osób, natomiast zatrudnienie znalazło 3 150 osób. Najwięcej osób zostało

skierowanych przez GUP w Gdańsku – 1 063, a następnie przez PUP w Gdyni – 436 osób, PUP w Bytowie – 381 osób, PUP w Tczewie – 308 osób.

Warto podkreślić, iż **poziom efektywności zatrudnieniowej dla województwa pomorskiego wynosił 77,8% (pierwsze miejsce w kraju)** i był wyższy od wskaźnika dla kraju aż o 17,1 pkt. procentowych.

Efektywność kosztowa była znacznie korzystniejsza od średniej krajowej i wynosząc 3 981,9 zł była jedną z najniższych w kraju. Średni koszt w przeliczeniu na jednego uczestnika programu był niższy od średniej krajowej i wyniósł 2 079,1 zł.

PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wspieranie zatrudnienia bezrobotnych (Art. 2 ust. 1 pkt 26).

Analiza danych potwierdza, że prace interwencyjne są skutecznym instrumentem aktywnej polityki rynku pracy w rozumieniu jego pozytywnego oddziaływania na zatrudnienie. Z drugiej jednak strony należy podkreślić, że wysoka efektywność zatrudnieniowa tego programu jest bezpośrednio powiązana z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorstw. Realizacja prac interwencyjnych w praktyce daje przedsiębiorcy czas (najdłużej 12 miesięcy) na poznanie pracownika i zdecydowanie, czy nadal chce go zatrudnić. Na udział w programie prac interwencyjnych decydują się przede wszystkim przedsiębiorcy, którzy pozytywnie oceniają kondycję własnej firmy w dłuższej perspektywie czasowej. W związku z powyższym, niewielu pracodawców decyduje się na korzystanie z rozwiązania w postaci subsydiowanego zatrudnienia.

Pod względem efektywności zatrudnieniowej prace interwencyjne zajmują pierwsze miejsce zśród pozostałych instrumentów, nie uwzględniając udzielania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej oraz doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy.

W 2017 r. pracami interwencyjnymi było objętych 2 795 osób bezrobotnych, zakończyło je 2 123 osób, natomiast zatrudnienie znalazło 1 948 osób. **Poziom wskaźnika efektywności zatrudnieniowej w województwie pomorskim wynosił 91,8% (piąte miejsce w kraju)** i był wyższy o 2,3 pkt. procentowego od średniej dla wszystkich województw.

Najwięcej osób bezrobotnych zostało zaktywizowanych w ramach tej formy wsparcia przez PUP w Gdyni (247), PUP w Chojnicach (240 osób), PUP w Malborku (220 osób).

Efektywność kosztowa była niższa od średniej krajowej i wyniosła 5 680,7 zł. Średni koszt w przeliczeniu na jednego uczestnika programu był niższy od średniej krajowej i wyniósł 3 959,2 zł.

ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, DOPOSAŻENIE I WYPOSAŻENIE STANOWISKA PRACY

Środki na podjęcie działalności gospodarczej - starosta ze środków FP może przyznać bezrobotnemu lub poszukującemu pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności) w wysokości nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia, a także na podobnych zasadach przyznać jednorazowo środki na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu (Art. 46 ust. 1 pkt 2,3).

Wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – starosta ze środków FP może zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą lub spółdzielni socjalnej koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy, w wysokości nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia (Art. 46 ust. 1- 1d).

Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz na doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy charakteryzowały się w porównaniu z pozostałymi instrumentami aktywnej polityki rynku pracy najwyższą skutecznością wpływu na zatrudnienie. Należy jednak zauważyć, że wysoki

efekt zatrudnieniowy powiązany był z wysokimi nakładami finansowymi na te programy w przeliczeniu na jednego uczestnika.

W 2017 r. w województwie pomorskim udzielono **2 921 dotacji** na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne, a także zrefundowano pracodawcom koszty doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy dla **1 721 osób** bezrobotnych. **W przypadku dotacji efektywność zatrudnieniowa wyniosła 97,6% (pierwsze miejsce w kraju), natomiast refundacji 89,1% (drugie miejsce w kraju).** Przeciętny koszt uczestnictwa w przypadku udzielania dotacji na podjęcie działalności gospodarczej wyniósł 18 867,5 zł, i był niższy od średniego wskaźnika dla kraju (20 539,6 zł), natomiast w przypadku doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy wynosił 21 039,1 zł i był nieznacznie wyższy od średniego wskaźnika dla kraju (20 939,4 zł).

Najwięcej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej udzielono w GUP w Gdańsku – 753, a następnie przez PUP w Gdyni – 242 oraz PUP w Wejherowie – 241.

W przypadku udzielania środków na doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy najwięcej pracodawców skorzystało z tej formy pomocy w PUP w Chojnicach, co umożliwiło utworzenie w powiecie nowych miejsc pracy dla 414 osób bezrobotnych, a także PUP w Człuchowie, gdzie utworzono miejsca pracy dla 220 osób.

W porównaniu do roku ubiegłego wzrosła zarówno liczba udzielonych dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej jak i liczba utworzonych miejsc pracy dla osób bezrobotnych w ramach refundacji doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy.

ROBOTY PUBLICZNE

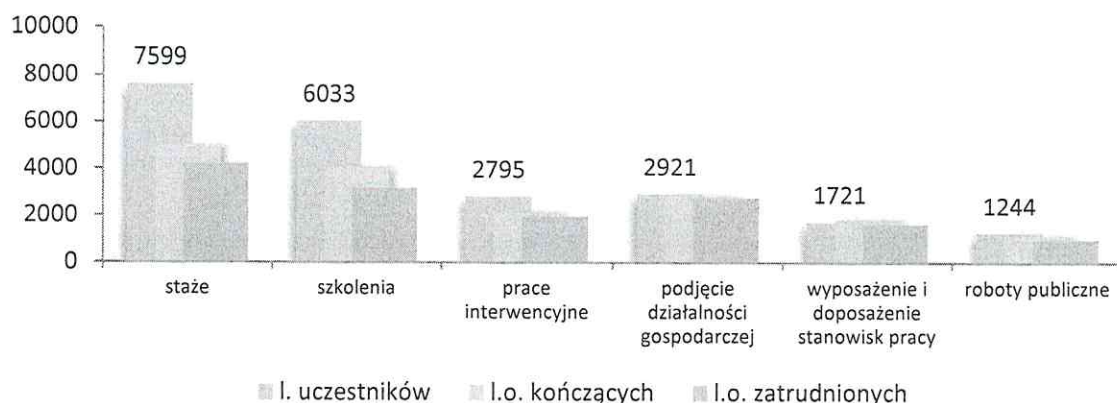
Roboty publiczne – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem urzędów pracy) gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków (Art. 2 ust. 1 pkt 32).

W 2017 r. w województwie pomorskim udział w robotach publicznych rozpoczęły 1 244 osoby bezrobotne, ukończyły je 1 143 osoby, natomiast zatrudnienie znalazły 994 osoby. Najwięcej osób skierowanych zostało przez PUP w Człuchowie – 378 osób oraz PUP w Chojnicach – 339 osoby, natomiast PUP w Gdyni, Kartuzach, Pucku, Sztumie oraz Wejherowie nie udzielały wsparcia na ten cel.

Efektywność zatrudnieniowa tego instrumentu wyniosła 87% (szóste miejsce w kraju), co na tle średniej dla wszystkich województw było wartością o 3 pkt proc. wyższą.

Efektywność kosztowa była lepsza od średniej krajowej i wyniosła 12 123,24 zł. Średni koszt w przeliczeniu na jednego uczestnika programu był niższy od średniej krajowej i wyniósł 9 686,9 zł.

Zestawienie liczby uczestników, którzy rozpoczęli udział w programie aktywizacji, którzy ukończyli oraz zatrudnionych którzy podjęli zatrudnienie w trakcie lub po uczestnictwie w danej formie aktywizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS zawartych w opracowaniu „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2017 r.”

6. PODSUMOWANIE

- W ramach realizacji zadań z zakresu aktywnej polityki rynku pracy w woj. pomorskim w 2017 r. powiatowe urzędy pracy:
 - wyłączyły z ewidencji z tytułu podjęcia pracy blisko **61 tys. osób bezrobotnych**,
 - objęły instrumentami aktywizacji zawodowej finansowanymi z FP **ponad 27 tys. osób bezrobotnych**,
 - wsparły kształceniem ustawicznym **ponad 12 tys. osób pracujących**.
- Powiatowe urzędy pracy w 2017 r. subsydiowały ponad 14 tys. miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, wspierały zdobycie doświadczenia zawodowego dla 6,4 tys. osób, umożliwiły podwyższenie kwalifikacji i zdobycie nowego zawodu 4,5 tys. osobom, a także wspierały utworzenie blisko 5,7 tys. miejsc pracy.
- W ramach podstawowych form aktywizacji w województwie pomorskim:
 - zatrudnienie podjęło ponad 14,6 tysięcy osób bezrobotnych,
 - **efektywność zatrudnieniowa ogółem wyniosła 86,6% i była najwyższa w kraju**; uzyskaliśmy też najwyższą efektywność zatrudnieniową w przypadku szkoleń (77,8%) oraz dotacji na działalność gospodarczą (97,6%), drugie miejsce w kraju w przypadku wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy (89,1%), natomiast jeśli chodzi o staże (84,5%), prace interwencyjne (91,8%) oraz roboty publiczne (87%) efektywność tych instrumentów plasowała się znacznie powyżej średniej krajowej.
 - efektywność kosztowa wyniosła 10 324,7 zł – w kraju 11 291,1 zł.
- Wydatki FP ogółem na zadania realizowane przez PUP i WUP wyniosły w 2017 r. – **390 mln zł**.
- Poziom wydatków FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia w regionie w 2017 r. był wyższy niż w roku ubiegłym o 9% i wyniósł **253 883,6 tys. zł** (w 2016 r. - 230 678,8 tys. zł, natomiast w 2015 r. - 205 061,0 tys. zł). W przeciągu ostatnich lat daje się zauważyć tendencję wzrostową udziału wydatków FP na aktywne formy wsparcia w wydatkach ogółem.
- W końcu 2017 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 49,7 tys. osób bezrobotnych, tj. o 14,5 tys. mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Jest to też najniższy poziom bezrobocia odnotowany od 1999 r. (tj. od powstania województwa pomorskiego).
- Na przestrzeni 12 miesięcy 2017 r. powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim zajmowały się **obsługą blisko 175 tys. osób bezrobotnych**.

Opracowano w:

Wydziale Programów Rynku Pracy, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku
Gdańsk, 21 listopada 2018 r.

W materiale wykorzystano m.in.:

- Sprawozdania o rynku pracy MRPiPS-01;
- Sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy MRPiPS-02.
- Opracowanie MRPiPS: „Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2016 r.”, Warszawa 2017 r.;
- Opracowanie MRPiPS, Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2017 r., Warszawa 2018 r.
- Opracowanie WUP w Gdańsku „Informacja o sytuacji na rynku pracy województwa pomorskiego w 2017 r.”